

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ДЕСЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина двадцята

Стенограма пленарного засідання

9 грудня 2023 року

Київ 2023

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

ДЕСЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина двадцята

Стенограма пленарного засідання

9 грудня 2023 року

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Субота, 9 грудня 2023 року)

Частина двадцята

Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...7
Внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедур суддівської кар'єри»	...7
Заява депутатської фракції політичної партії «Слуга народу» та депутатської групи «Довіра»	...9
Прийняття рішення про включення до порядку пленарного засідання 9 грудня 2023 року проекту Закону України «Про внесення змін до статті 1 Закону України «Про відновлення платоспроможності державних вугледобувних підприємств» щодо продовження терміну дії мораторію на виконавчі провадження, заходи примусового виконання рішень та порушення справ про банкрутство державних вугледобувних підприємств»	...10
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про Звернення Верховної Ради України до держав – членів Європейського Союзу та інституцій Європейського Союзу щодо підтримки відкриття переговорів про вступ України до Європейського Союзу»	...11
Розгляд проекту Постанови Верховної Ради України «Про Звернення Верховної Ради України до Європейської Ради та держав – членів Європейського Союзу щодо підтримки Рекомендації Європейської Комісії про початок переговорів про вступ України до Європейського Союзу»	...11

Внесення змін до Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України щодо криміналізації контрабанди товарів та підакцизних товарів, а також недостовірного декларування товарів	...18
Внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» (проект № 10296)	...28
Розгляд проекту Постанови Верховної Ради України «Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» (№ 10306)	...28
Прийняття рішення про зміну черговості розгляду питань порядку денного	...35
Внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення правового регулювання правовідносин, пов'язаних з призначенням, отриманням одноразової грошової допомоги та наданням пільг деяким категоріям осіб»	...35
Заява депутатської фракції політичної партії «Голос» та депутатської групи «Партія «За майбутнє»	...38
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення правового регулювання питань, пов'язаних із заборною відчуження об'єктів нерухомого майна, придбаних (у тому числі проінвестованих/профінансованих) з використанням житлового сертифіката на придбання об'єкта житлової нерухомості»	...39
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та інших законів щодо встановлення адміністративної відповідальності за порушення вимог або невиконання деяких заходів правового режиму воєнного стану»	...44

Внесення зміни до розділу XV «Прикінцеві положення» Закону України «Про Національний банк України»	...45
Відхилення проекту Постанови «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів незаконної діяльності у сфері фінансових послуг та ринків фінансових послуг, які здійснюються з використанням інформаційних, електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем та електронних комунікаційних мереж про виконану роботу»	...47
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до статті 1 Закону України «Про відновлення платоспроможності державних вугледобувних підприємств» щодо продовження терміну дії мораторію на виконавчі провадження, заходи примусового виконання рішень та порушення справ про банкрутство державних вугледобувних підприємств»	...49

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
9 грудня 2023 року, 10 година 12 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні народні депутати України, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Шановні колеги, звертаю вашу увагу, згідно з прийнятою Верховною Радою України постановою усі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після оголошення перерви у пленарному засіданні. Прошу всіх колег неухильно дотримуватися прийнятого українським парламентом рішення та відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

Шановні колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття, розміщеної на робочому місці кожного з вас.

Шановні народні депутати, за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні народні депутати, триває 22-й місяць, як Україна відважно протистоїть повномасштабній збройній агресії російської федерації. Сьогодні виповнюється 75 років з часу прийняття Генеральною Асамблеєю ООН у 1948 році Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього. Також відповідно до резолюції Генеральної Асамблеї ООН 9 грудня проголошено Міжнародним днем вшанування пам'яті та гідності жертв злочину геноциду та запобігання цим злочинам. На жаль, навіть у XXI столітті сучасний світ продовжує стикатися з цілеспрямованою політикою геноциду. Як у XX столітті, так і зараз держава-терорист продовжує здійснювати геноцид українського народу, вбиває українців, чинить спроби знищити українську націю, культуру, мову і спадщину. На всі ці спроби ми даємо рішучу відповідь: український народ ніколи не зламати, Україна була, є і буде!

Шановні колеги, я прошу хвилиною мовчання вшанувати пам'ять наших воїнів, полеглих у боротьбі за Україну і її майбутнє, усіх безневинних жертв злочинів держави-терориста.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

Шановні народні депутати, відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань порядку денного пропоную провести сигнальне голосування. Нагадую, необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути зелену кнопку «За» та утримувати ці дві кнопки одночасно до завершення голосування, тобто до появи результатів на табло.

Шановні колеги, прошу вас взяти участь у сигнальному голосуванні.

Зупиніть голосування.

Шановні колеги, зараз у нас сигнальне голосування, потім одразу голосування за одну поправку і за прийняття законопроекту в цілому. Тому я прошу народних депутатів зайти до залу, зайняти свої місця і приготуватися до цих почергових голосувань, бо від цього залежить, у тому числі не тільки прийняття ще одного важливого для України закону, але й дуже багато речей, пов'язаних з нашою міжнародною підтримкою.

Отже, прошу народних депутатів взяти участь у сигнальному голосуванні.
«За» – 218.

Проголосували: за – 218, проти – 3, утрималися – 1. Усе, як завжди.

Шановні колеги, ще раз звертаюся до всіх вас із закликом неухильно дотримуватися безпекових правил у Верховній Раді України і не поширювати інформації щодо перебігу пленарного засідання, прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після завершення нашої роботи.

Шановні колеги, перелік питань порядку денного, попередньо узгоджений на засіданні Погоджувальної ради, вам розданий.

Нагадую, ми знаходимося в розгляді проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедур суддівської кар'єри» ([№ 10140-д](#)).

Ми розглянули всі поправки, всі виступили. Єдине, в нас залишилася, якщо я не помиляюся, одна поправка Максима Дирдіна.

Максиме Євгеновичу, будь ласка, скажіть номер поправки і доповідайте.

Ще раз звертаюся до народних депутатів з проханням зайти до залу і зайняти свої робочі місця.

ДИРДІН М.Є., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 132, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Поправка 61. Колеги,

прошу послухати. У поправці йдеться про відкритість та прозорість ВККС України. Пропоную доповнити норму словами: «перелік питань тестування». Тобто, щоб ВККС публікувала перелік питань тестувань для кандидатів, які братимуть участь у конкурсі.

Чому це важливо? На засіданні комітету з цього приводу була дискусія, голоси розділилися 7 на 7. Я вважаю, норма цієї поправки має бути прописана в законі. Її підтримують ВРП, Рада суддів і частково ВККС, але в них є свої аргументації, чому вони мають робити це самостійно. Прошу підтримати поправку, тому що в цьому є логіка.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Нехай представник комітету скаже, чи є в цьому логіка. Будь ласка.

МАСЛОВ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановні колеги, дійсно, на засіданні комітету за цю пропозицію голоси розділилися абсолютно порівну. Представники Вищої кваліфікаційної комісії суддів сказали, що їм і так ніщо не заважає публікувати тестові завдання, але вони не заперечують проти того, щоб це було включено в текст закону. Ми ж виходили з того, що чим більше переобтяжуємо закон відповідними зобов'язаннями ВККС, тим складніше буде її робота. У принципі, це на конкурсні процедури не впливає. Тут єдине в чому питання – це, що до інформації про тематику, за якою перевірятимуться знання, як пропонується в законі, додаватимуться ще й тестові завдання, і дехто працюватиме просто на запам'ятовування відповідей. Але, я ще раз кажу, це ні на що не впливає. Готовий зараз підтримати цю пропозицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка б1 авторства народного депутата Дирдіна комітетом відхилена. Водночас автор наполягає на врахуванні цієї поправки. Аргументи сторін ви почули.

Ставлю на голосування поправку б1 для її врахування. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 234.

Рішення прийнято.

Поправку підтримано.

Шановні колеги, ми розглянули всі поправки, подані до цього законопроекту. Переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедур суддівської

кар'єри» ([№ 10140-д](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, надійшла заява від депутатської фракції «Слуга народу» і депутатської групи «Довіра» з вимогою про оголошення перерви, яку готові замінити виступом.

Запрошую до слова народних депутатів Ткаченка і Вельможного.

Колеги, у вас 3 хвилини. Будь ласка. Після цього йдемо далі, у нас дуже насичений порядок денний.

ТКАЧЕНКО М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, ще раз вітаємо всіх у залі! Ми знову звітуємо від міжфракційного депутатського об'єднання «ВПО України». Хочемо анонсувати створення нової тимчасової спеціальної комісії з аудиту всього можливого житла для внутрішньо переміщених осіб, головою якої планується обрати Павла Фролова. Я прошу всіх підтримати створення цієї комісії. Андрій Мотовиловець щойно пообіцяв, що 20 грудня це буде в порядку денному.

Хочу зазначити, щоб всі розуміли, ми перебували на Черкащині, і на сьогодні за останніми даними, які нам надали міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України, соціальної політики України щодо розміщення внутрішньо переміщених осіб, ми як держава, усі разом, змогли розселити менше 1 відсотка людей. То, що ми хочемо від Польщі, Чехії, Німеччини, інших країн, якщо самі у своїй країні не можемо розселити своїх людей. Люди рік жили в школах, садках. Ніхто не хоче нічим займатися. Зараз анонсується проект постанови про те, що із 2,5 мільйона людей, які отримують допомогу від держави у розмірі 2-3 тисячі гривень, з 1 лютого має залишитися 170-200 тисяч осіб. Друзі, придуть люди не тільки до мене або членів міжфракційного депутатського об'єднання, а й до вас, бо, я впевнений, в цьому залі всі депутати знають, що таке ВПО, опікуються ними. Залишити лише 170 тисяч людей з цими мінімальними виплатами...

Пані Роксолано, пані Галино, колеги, давайте шукати, де можна оптимізувати бюджети, гроші, а не робити це за рахунок цих людей. Якщо ми хочемо, щоб вони повернулися в окупацію або поїхали за кордон, тоді давайте так про це і говорити.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець). Дійсно, сподіватися на фінансову допомогу від держави не варто. Але держава зобов'язана створити умови для розвитку працездатних громадян, створити нові робочі місця, доступні житлові програми, а в ідеалі – виробничі комплекси з житлом.

Непрацездатним особам взагалі не можна скорочувати виплати. Це злочин. Людина купила собі хатину за 200 тисяч гривень. Мабуть, накопичувала все життя. Невже це є підставою для відмови їй в допомозі? Має бути персоніфікований підхід, а соціально незахищеним верствам населення і людям похилого віку, навпаки, необхідно збільшувати підтримку. Прошу підтримати.

Дякую.

ФРОЛОВ П.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, на жаль, внутрішньо переміщені особи... (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутате Бондар, яка ваша пропозиція? Я знаю, у вас є пропозиція про внесення змін.

Будь ласка, увімкніть мікрофон народного депутата Бондаря.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, пане Руслане. Дивним чином зник з порядку денного проект Закону «Про внесення змін до статті 1 Закону України «Про відновлення платоспроможності державних вугледобувних підприємств» щодо продовження терміну дії мораторію на виконавчі провадження, заходи примусового виконання рішень та порушення справ про банкрутство державних вугледобувних підприємств» ([№ 10086](#)). Ми фактично щороку продовжуємо цей мораторій. Ну, не в час війни не голосувати за його продовження. Прошу поставити на голосування пропозицію про включення до порядку денного проекту закону № 10086. Це секунда діла. Прошу всіх колег проголосувати. Це не Бондаря законопроект, це про державні вугледобувні підприємства, це енергетична безпека нашої країни.

Пане Руслане, будь ласка, поставте на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ще раз хочу підкреслити, що сьогодні на засіданні Погоджувальної ради було прийнято саме таке рішення, яке ви бачите. Але я розумію вашу пропозицію про те, щоб включити до порядку денного сьогоднішнього засідання законопроект № 10086.

Отже, ставлю на голосування пропозицію народного депутата Бондаря про включення до порядку денного сьогоднішнього пленарного засідання проекту закону № 10086. Прошу голосувати.

«За» – 232.

Рішення прийнято.

Законопроект включено до порядку денного.

Разумков. Будь ласка. Яке у вас питання?

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу. У мене процедурне питання. От нас зібрали на три робочі дні – п'ятницю, суботу, неділю, а зараз виходить так, що ми працюємо менше ніж планувалося. Я розумію, що це відбувається у зв'язку з тим, що в нас багато відряджень (там колеги катаються, правда, після цих успішних відряджень ми не отримуємо грошей від міжнародних партнерів), але давайте або працювати, або якось по-іншому планувати роботу Верховної Ради. Тому що це дивно, коли порядок денний налічує п'ять-шість десятків законопроектів, а розглядаємо по 10 в день.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, на засіданні Погоджувальної ради ми затвердили проекти постанов: «Про Звернення Верховної Ради України до держав – членів Європейського Союзу та інституцій Європейського Союзу щодо підтримки відкриття переговорів про вступ України до Європейського Союзу» ([№ 10315](#)) і «Про Звернення Верховної Ради України до Європейської Ради та держав – членів Європейського Союзу щодо підтримки Рекомендації Європейської Комісії про початок переговорів про вступ України до Європейського Союзу» ([№ 10316](#)) для включення їх до порядку денного. Потім була пропозиція об'єднати їх, щоб були один розгляд і одне голосування. Якщо перший проект постанови набирає необхідну кількість голосів, тоді другий не голосується. Домовилися?

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проектів постанов № 10315 і № 10316. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 260.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про те, щоб об'єднати проекти постанов № 10315 і № 10316 для розгляду їх за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 262.

Рішення прийнято.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, до слова запрошується Голова Верховної Ради України Руслан Олексійович Стефанчук.

СТЕФАНЧУК Р.О., Голова Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, як швидко плине час. Буквально нещодавно до сесійного залу Верховної Ради України під наші оплески було занесено прапор Європейського Союзу, який зараз тут знаходиться. Саме так парламент підтримав і відреагував на рішення щодо статусу України як кандидата на вступ до Європейського Союзу.

Сьогодні з цієї трибуни я хочу подякувати кожному із вас за співпрацю під час роботи над рекомендаціями, і навіть більше. Тому що ті закони, які ми прийняли учора, це наш заділ на майбутнє. Верховна Рада продемонструвала, що ми як парламент і далі готові приймати рішення щодо підтримки європейського курсу. Я дякую вам за цю підтримку.

Крім цього, проведено велику дипломатичну роботу, щоб 14-15 грудня у Брюсселі було прийнято дуже правильне і вікопомне рішення щодо відкриття перемовин про повноцінне членство України в Європейському Союзі. Думаю, парламенту сьогодні необхідно прийняти політичне рішення і закликати всі країни-члени, всі інституції Європейського Союзу до того, щоб вони прийняли в ці дні єдине правильне рішення, яким відмітили б високу повагу до спротиву, який здійснює український народ, до натхнення і звитяги українських Збройних Сил, до прагнення усієї єдиної влади України до нашого європейського майбутнього.

Тому дуже прошу підтримати цей проект постанови. Вірю, нам це вдасться. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Зараз від авторів виступить ще Петро Олексійович, потім – від комітету Іванна Орестівна.

Петро Олексійович Порошенко. Будь ласка.

ПОРОШЕНКО П.О., член Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Дорогі українці! Десять років тому дуже недалеко звідси сотні тисяч, якщо не мільйон, українців стояли тут, щоб захистити європейську перспективу України. Зараз вона набагато ближче ніж тоді, 10 років тому, але на серці так само тривожно. Звісно, ми оптимісти, і, звісно, я переконаний, ми отримаємо рішення про 50 мільярдів. Але, на жаль, омріяне нами і вистраждане нашими воїнами рішення ще далеко не в кишені. За нього

протягом цих п'яти днів, що залишилися, нам треба не просто боротися, а битися. І це завдання для дипломатів, парламентаріїв, активістів. Бо коли від прем'єра Естонії до президента Франції, від президента Єврокомісії до президента Євроради – всі займаються тими скептичними країнами, які можуть зупинити наш курс, українці мають бути попереду.

Я особисто хочу звернутися до лідерів країни. Незважаючи на інколи справедливі оцінки щодо прав опозиції, свободи слова, демократії, корупції, це рішення не подарунок владі чи опозиції, це рішення для багатостраждального українського народу, який 10 років проходить, можливо, найважчий шлях до членства в Європейському Союзі та НАТО. Я закликаю одностайно проголосувати звернення, яке було ініційовано саме нами, опозицією, щоб продемонструвати єдність парламенту і всіх політичних сил.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, є пропозиція обговорити ці два проекти постанов (*Шум у залі*). А, перепрошую, від комітету – Климпуш-Цинцадзе.

Будь ласка, Іванно Орестівно. Просто на засіданні Погоджувальної ради ми говорили про два виступи, а потім – за процедурою: два – за, два – проти. Але, звичайно, рішення комітету.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, шановний пане Голово. Шановні колеги, комітет буквально вчора на своєму засіданні розглянув обидва проекти постанов і, попри пропозицію, щоб об'єднати ці два проекти постанов, на жаль, рішення було ухвалено про голосування обох проектів постанов № 10315 і № 10316 за основу та в цілому. Ми наголошуємо, рішення комітету – голосування обох проектів постанов, в яких парламент України звертається до національних парламентів, урядів держав – членів Європейського Союзу та інституцій Європейського Союзу і закликає: продовжити стояти пліч-о-пліч з українським народом у його боротьбі як за свій суверенітет та відновлення територіальної цілісності держави в міжнародно визнаних кордонах, так і за загальноєвропейські цінності, демократію, плюралізм та основоположні людські права і свободи; продовжувати тиск на російську федерацію шляхом прийняття 12-го пакета обмежувальних заходів, максимально розширивши його дію на політичне та економічне життя політичних лідерів російської федерації; підтримати макрофінансову стабільність України під час повномасштабного вторгнення російської федерації на територію

України; підтримати під час засідання Європейської ради 15 грудня 2023 року рішення про початок перемовин про вступ України до ЄС.

Сподіваюся, зала підтримає обидва проекти постанов.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи в обговоренні цих двох проектів постанов: два – за, два – проти.

Бардіна Марина Олегівна, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

БАРДІНА М.О., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Прошу передати слово Галайчуку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Вадиму Сергійовичу Галайчуку.

Вадиме Сергійовичу, краще з трибуни. Давайте все-таки призвичаюватися до парламентської культури, централізації думки доповідача.

Будь ласка, Вадиме Сергійовичу.

ГАЛАЙЧУК В.С., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Дякую, пане Голово. Шановні колеги, як на мене, оцей черговий, дуже хороший приклад політичної змагальності і одночасно єдності в підтримці питання євроінтеграції ще раз демонструє, що насправді дуже ефективним є саме такий підхід, коли ми разом, напрацювавши спільну мету, хоча деколи в чомусь маючи відмінні погляди, добиваємося, аби ті рішення, які приймаються в Європейському Союзі, базувалися саме на українському інтересі.

У даному разі ми розуміємо історичність моменту, ми розуміємо необхідність об'єднання нас тут, в Україні, необхідність об'єднання всіх тих здорових політичних сил, які вже разом в Європейському Союзі переконуватимуть, у тому числі й скептиків, про яких сьогодні говорилося, що без України подальше розширення Європейського Союзу просто не буде ефективним.

Тому дуже сподіваюся, що наші звернення будуть почуті, дуже сподіваюся, що відповідне рішення буде прийнято. Упевнений, Україна, даючи величезний поштовх розвитку Європейського Союзу, стане основою в розширеному дуже амбітному геополітичному проекті – Європейський Союз.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Замість М'ялика слово надається народному депутату Гузю Ігорю. Будь ласка.

ГУЗЬ І.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 19, Волинська область, самовисуванець).* Слава Україні! Шановні друзі! Здається, проста заява, але яка очевидно, як показують опитування, об'єднає зал, об'єднає весь український народ. Це зрозуміло. Але є важливі сили, які мають лунати з цієї трибуни, насамперед до наших європейських партнерів і до окремих наших сусідів, які ще досі скептично ставляться до ймовірного вступу України до Європейського Союзу. Дехто не розуміє, що ми, а це не тільки українське військо, а й у цілому українська нація, сьогодні є тим крайнім європейським валом, який уберігає спокійну Європу від варварів.

Тому дуже важливо на кожному рівні достукатися до тих недалеких європейських політиків, які сьогодні граються в «співпрацю» з кремлем, з цими варварами, і не розуміють, що в їхніх інтересах пришвидшити вступ України до Європейського Союзу. Це перший момент.

І другий дуже важливий момент. Багато хто в нашій державі не розуміє, що вступ до ЄС – це питання не лише Верховної Ради, уряду, а й цілого народу, тому що ми повинні трансформуватися від маленького села до міста і до кожного українця.

Тому, друзі, я переконаний, ідея доєднання до європейської сім'ї є одним із ключових питань, яке нас сьогодні об'єднує без будь-яких заперечень. Ідемо до Європи!

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Кабаченку Володимирі Вікторовичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

КАБАЧЕНКО В.В., *секретар Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Прошу передати слово пану Наливайченку.

Дякую.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., *секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Дякую. Фракція «Батьківщина». Шановний пане Голово! Пані та панове! Дорогі наші захисники! Цим проектом постанови ми не просто ухвалюємо рішення і звертаємося до Європейського Союзу, а висловлюємо волю

всієї української нації, висловлюємо волю наших захисників на фронті, наших людей у тилу і кожного українця, який через російську агресію тимчасово, повторюю, тимчасово опинився поза своєю рідною домівкою. На нашій рідній землі ми хочемо вільні медіа, вільний ринок, вільних українців, заради чого й інтегруємося до Європейського Союзу.

Фракція «Батьківщина» виконувала і буде виконувати всі регламенти, директиви Європейського Союзу, щоб Європейський Союз відбувся тут, на українській землі, і зараз. Ми дякуємо ініціаторам цього проекту постанови і наголошуємо, що членство в Європейському Союзі для нас так само важливо, як і членство в НАТО. Ми залишаємося на позиціях національних безпекових інтересів. Україні, нашим Збройним Силам місце серед країн – членів НАТО, в альянсі оборони всієї Європи.

Сьогодні засвідчуємо і говоримо: ми – українці, ми – європейці, ми вступимо до Європейського Союзу і мозаїка Європи буде з Україною повною, красивою і такою, що надихає на майбутнє.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз виступить народний депутат Воронько Олег Євгенійович, депутатська група «Відновлення України», потім – 1 хвилина фракція «Європейська солідарність», і голосуємо. Тому прошу народних депутатів вже займати свої місця.

Слово надається Олегу Євгенійовичу Вороньку.

ВОРОНЬКО О.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 103, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Доброго ранку, колеги! Пане Голово, прошу передати слово Гнатенку Валерію Сергійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гнатенко. Будь ласка.

ГНАТЕНКО В.С., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 49, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Добрий день, шановні колеги! Нинішнє скликання Верховної Ради вже увійшло в історію як парламент, який зробив і робить все для швидкої інтеграції до Європейського Союзу. Тим не менше, ми не маємо зупинятися і не зупиняємося в цьому напрямі. Буквально вчора ми прийняли в цілому дві європейські інтеграційні ініціативи та ще одну прийняли за основу. Це саме ті питання, на які вказувала Європейська комісія.

Україна є невід’ємною частиною сім’ї європейських народів. Ми отримаємо юридичне право бути повноправним членом Європейського Союзу. Це стає можливим завдяки потужній консолідації всіх гілок влади та міцної політичної волі парламенту. Україна надійний партнер, і ми це неодноразово доводили всьому світу.

Водночас справедливо очікувати такої самої єдності і серед наших європейських партнерів. Запропонована заява Верховної Ради вкотре підкреслює рішучість до подальших змін. Ми закликаємо саміт Європейської ради дослухатися порад Європейської комісії. Україна – це Європа!

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе. Будь ласка.
Дайте пройти до трибуни.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Колеги, ми сьогодні стоїмо чи не перед найбільшими викликами з часу початку повномасштабного вторгнення. Ми бачимо, як активізуються наші опоненти всередині Європейського Союзу, як намагаються зробити нас заручниками своїх внутрішньополітичних дій і дискусій. Тому ми як фракція «Європейська солідарність» першими ініціювали проект постанови про спільне звернення до європейських інституцій щодо підтримки критично важливого рішення про відкриття перемовин про вступ України до ЄС. Але, незважаючи на дрібність цих маніпуляцій і реєстрацію нашвидкуруч проекту постанови з правильними прізвищами, як акт єдності ми підтримаємо і перший проект постанови, якщо ви не хочете ставити на голосування зніційовану нами заяву. Переконана, єдність – це шлях до виживання, єдність – це двосторонній рух.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, будь ласка, приготуйтеся до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до держав – членів Європейського Союзу та інституцій Європейського Союзу щодо підтримки відкриття переговорів про вступ України до Європейського Союзу» ([№ 10315](#)) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 292.

Рішення прийнято.

Постанову прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Дякую, шановні колеги.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України щодо криміналізації контрабанди товарів та підакцизних товарів, а також недостовірного декларування товарів» ([№ 5420](#)). Друге читання.

На засіданні Погоджувальної ради ми домовилися про такий порядок обговорення: 5 хвилин – народна депутатка Южаніна, 3 хвилини – народний депутат Олексій Гончаренко, фракція «Батьківщина» – виступи Соболева, Цимбалюка, Бондарева і Кабаченка (по 3 хвилини), 10 хвилин – народний депутат Мамка, 3 хвилини – народний депутат Бакумов, і голосуємо.

Інших немає? Дякую.

Слово надається Южаніній Ніні Петрівні. Будь ласка, 5 хвилин.

ЮЖАНИНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, думаю, ви всі розумієте, що зараз ми будемо розглядати дуже складне питання. Розпочну з висновків дослідження Генерального директорату ЄС з внутрішньої політики, який вивчав питання в 24-х країнах Європейського Союзу про наслідки криміналізації контрабанди. Так ось у багатьох випадках термін «кримінальна санкція» означає лише те, що відповідне покарання встановлюється судом, а не рішенням митного органу і фактично у вітчизняному розумінні може бути адміністративним штрафом.

Я не знаю, як перемовники вели бесіди і проводили зустрічі з МВФ, коли зараз говорять мені, що це також вимога МВФ. Я хочу вас попередити, без вивчення досвіду декриміналізації контрабанди в 2011 році – це рух в нікуди. Ви мали б проаналізувати, з чим це було пов'язано, як ситуацію було заведено в тупик, з якого ми вийшли, тому що не для нашого законодавства кримінальна відповідальність, не для наших реальностей, бо ці всі кримінальні злочини розслідувалися до 2011 року роками і після знищення доказів закривалися. Тобто для держави ніякого економічного змісту в цьому не було. До речі, Україна – єдина держава в Європі, член Всесвітньої митної організації, митні органи якої не наділені функціями досудового розслідування.

Що ми маємо на сьогодні? Навіть зважаючи на доопрацювання комітету та підняття рівня відповідальності за вчинення кримінальних правопорушень, пов'язаних з товарною контрабандою, це нічого не дає, тому що суть взагалі не в рівні. Коли ми говоримо саме про норми, встановлені у класифікації кримінальних правопорушень, бачимо, що мета одна – негласні слідчі дії. Я взагалі не розумію, як ви можете погоджуватися з різними переробленими конструкціями, якщо перед цим весь час говорили, що на митниці, в зонах митного оформлення, не мають знаходитися правоохоронні органи. Коли була контрабанда наркотичних засобів, всього іншого, що пов'язано з безпекою держави, на митниці часто знаходилися працівники СБУ, які, по суті, давали вказівки митникам, управляли ними, і ми весь час були незадоволені

неефективною роботою митниці. Ми говорили, що для того, щоб вона була ефективною, потрібно прибрати звідти всі підрозділи правоохоронних органів і надати митниці право слідства, як це є в усіх країнах. Ви знову пішли іншим шляхом, абсолютно неприйнятним для демократичної країни. Уявіть собі, до кінця цього року стаття 201 Кримінального кодексу України знаходиться в підслідності СБУ. Бізнес не має ніякої довіри до СБУ, бізнес весь час жаліється на дії СБУ. З 1 січня 2024 року ця стаття в підслідності БЕБ. Ви що собі придумали? БЕБ щодня згадуєте як найнеефективніший правоохоронний орган, який точно не буде зараз переформатований, оновлений. Його взагалі треба ліквідувати і створити новий правомочний орган з розслідування та упередження економічних злочинів. А ви що робите? Приймаєте такий закон для БЕБ, який запрацює з 1 січня?!

Мені дуже сумно спостерігати за діями цієї Верховної Ради. Я впевнена, що згодом ми будемо повністю переглядати кримінальну відповідальність за товарну контрабанду. Можна було залишити норму, що контрабандою вважати те, що переміщується за межами митних постів. Ви ж зробили все з точністю до навпаки.

Ще хотіла б попередити авторів. Ви абсолютно неправильно виписали примітки до статті 201¹ Кримінального кодексу України. Конструкція побудована так, що незрозуміло, що ці примітки стосуються всіх підстатей статті 201. Дуже важка, неправильна конструкція, її застосування...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Хто в нас наступний? Гончаренко Олексій Олексійович. Будь ласка.

5 хвилин чи 3? Три хвилини.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Дякую. Шановні друзі, звертаюся до вас. Наразі ми розглядаємо питання криміналізації контрабанди. Питання важливе, контрабанда – серйозна проблема, ніхто не буде з цим сперечатися. Я хочу, щоб ми більш широко подивилися на це. Нагадую всім, що сьогодні Міжнародний день боротьби з корупцією. Колеги, вітаю всіх! Це ж свято має бути сьогодні тут для нас.

Я хочу запитати: як так відбувається? Може, колеги візьмуть слово і щось скажуть? Знаєте прислів'я: «ввечері в буфеті, зранку в газеті». У нас сьогодні так з народними депутатами: ще вчора в СІЗО, сьогодні вже тут, у сесійному залі. Друзі, шановні народні депутати Гунько, Одарченко, будь ласка, візьміть слово, скажіть нам, що відбувається. Як так, що ще вчора, і вся країна бачить там якісь пакети, хабарі НАБУ, біткоіни, ще щось, а зранку приходиш у Верховну Раду, а Гунько і Одарченко тут як тут, на місці, і все в них нормально, вони з нами ходять по Верховній Раді, разом з нами святкують Міжнародний день боротьби з корупцією.

Друзі, ми можемо криміналізувати що завгодно, декриміналізувати, ще раз криміналізувати, а толку з цього, якщо наша боротьба з корупцією виглядає як якась спортивна рибалка: впіймав – відпустив, впіймав – відпустив. Це неправильно. Я звертаюся до всіх: ми вчора прийняли закон щодо посилення інституційної спроможності НАБУ, САП, то ми хочемо бачити результат, бо це все колосальні кошти, які вкладають під час війни українські платники податків, віддають останнє, щоб зупинити корупцію. Так, корупція забирає набагато більше, але, коли це відбувається так, що депутати, які були... Знаєте, якимось кордони СІЗО і Верховної Ради вже змішалися, вже незрозуміло, де СІЗО, а де Верховна Рада. Це якась дивна історія. У мене таке саме питання й стосовно заступників Керівника Офісу Президента, про яких вже міжнародна преса пише. Що там стосовно пана Шурми, пана Татарова, інших панів?

Друзі, ще раз, сьогодні Міжнародний день боротьби з корупцією. Я закликаю не до виголошення гасел про боротьбу з корупцією, не до розмов про боротьбу з корупцією, не до бла-бла-бла про корупцію, а до боротьби. Хотілося б почути колег, які вчора були в СІЗО, а сьогодні в залі.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Соболеву Сергію Владиславовичу, фракція «Батьківщина». Будь ласка, 3 хвилини.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія *Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, думаю, цей законопроект – це свідчення того, хто веде переговори з міжнародними організаціями від імені України. Це питання не до Європейського Союзу, не до МВФ, а саме до тих, хто веде ці переговори. Велике питання виникає з самого початку. На вимогу Світової організації торгівлі ми декриміналізували контрабанду кілька років тому, а тепер потрапляємо в ситуацію, коли передбачається криміналізація контрабанди, а якщо ще подивитися редакцію першого читання, це фактично повне свавілля. Я хотів би нагадати, що змінилося до другого читання, але покращило це законопроект до такого рівня, що його можна ухвалювати.

Невизначеність ситуації з митними органами, що так і не набувають повноважень стосовно відслідковування процесів, які мають бути згідно з вимогами європейських декларацій безпосередньо до такого органу.

Наступне. Так, значно збільшили, майже в п'ять разів, мінімальну межу, за перевищення якої наступає кримінальна відповідальність. Але що це змінює по суті, якщо незмінною залишається ситуація з тим, хто розглядатиме ці питання?

Наступне. Дійсно, на вимогу бізнес-асоціацій прибрали норму законопроекту, яка передбачала, уявіть собі, кримінальну відповідальність за помилку в митній декларації. Ну, хоча б це прибрали. Але в цілому цей законопроект залишається незмінним у своєму концептуальному підході.

Наша фракція утримається. Ми вважаємо, нам треба змінити склад учасників переговорів, і це дасть можливість доносити позицію України, і не лише України. Бо, на жаль, це прямо суперечить цілому ряду актів Світової організації торгівлі, не дозволяє комплексно розглянути це питання. Думаю, нам треба буде знову до нього повертатися, тим паче, цей закон в плані кримінальної відповідальності набере чинності лише через півроку. У нас буде півроку, щоб виправити цю помилку. Але зараз «Батьківщина» за це голосувати не буде.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович. Будь ласка, 3 хвилини.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановний пане Голово! Шановна президіє! Шановні народні депутати! Шановні громадяни України! Насправді ми за боротьбу з контрабандою. Більше того, ми вважаємо і підтримуємо бажання влади збільшити митні платежі. Однозначно і беззаперечно, в цій структурі, яка є воротами держави, потрібно наводити лад. Бо, як свідчить статистика, все-таки не всі кошти з митниці спрямовуються до державного бюджету. Тобто ми за посилення боротьби з контрабандою. Але чи будуть виконані основна суть і завдання законопроекту, є великий сумнів.

Колеги, які виступали перед тим, говорили про основні проблеми цього законопроекту. Насправді ми знову повертаємо на митницю всі правоохоронні органи, а позиція була, що вони не повинні знаходитися в зоні митного контролю. Цим законопроектом заводиться туди ще одна структура, яка, до речі, несформована, – так зване БЕБ (Бюро економічної безпеки). Чи виконає воно роль, чи будуть додатково надходити до державного бюджету митні платежі, є великий сумнів.

Насправді, якщо бути об'єктивними, законопроект до другого читання став дещо удосконаленим, прибрані основні суперечності. Але в історії незалежної України вже була криміналізація контрабанди, знаємо до чого це призводило – накладався арешт на перевезений товар чи той, який перевозився, була спроба його незаконно перемістити через кордон, роками розслідувалися кримінальні справи, а товар потім якимось чином щезав, кошти не надходили до бюджету, кримінальні справи, відкриті проти людей, роками не закривалися. Досвід

європейських держав показує, що декриміналізовані статті дають можливість збільшити дохідну частину бюджету шляхом надходження митних та інших платежів.

Наразі фракція «Батьківщина», на жаль, не готова підтримати цей законопроект у такій редакції, хоча, ще раз кажу, ми за боротьбу з контрабандою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бондарєв, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

БОНДАРЄВ К.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні друзі, я зараз згадую той час, коли в цьому залі йшла дискусія про декриміналізацію цієї статті. У мене дежавю. Тоді уряд виступав з пропозицією саме щодо декриміналізації цієї статті, тому що цього вимагають наші іноземні партнери, насамперед з Європейського Союзу, а також Сполучені Штати Америки. Це було в 2011 році, ще коли Янукович підтримував вступ до Євросоюзу. Тоді звучали тези, що треба зменшити корупційну складову, бо коли виникає кримінальна справа, низка посадових осіб бере участь у вирішенні питання щодо взяття цих коштів до державного бюджету. Тобто пропонувалося декриміналізувати цю статтю, щоб спростити механізм потрапляння цих коштів до державного бюджету. Якщо виявляється контрабанда, то забираються ці речі або гроші в державний бюджет, а потім вже людина іде до суду і намагається повернути ці цінності у свою власність.

Сьогодні нам кажуть стовідсотково до навпаки – пропонується криміналізувати цю статтю. Тобто спочатку доводити, що це є злочин, потім через роки ці речі стягувати до державного бюджету. Це призведе до того, що бюджет України під час війни втратить, а корупційна складова знову підвищиться, тому що шалена кількість правоохоронців буде зайнята криміналізацією цього процесу.

Фракція «Батьківщина» в цьому брати участі точно не буде. Не треба підтримувати цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Кабаченку. Будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В. Фракція «Батьківщина». Колеги, давайте повернемося до історії, коли ще в 2021 році цей проект закону був поданий Президентом України як невідкладний. Так от ця невідкладність, по суті, тяглася три роки, і чомусь саме зараз ми повертаємося до цієї проблематики і до обговорення цього питання.

На сьогодні за чинним законодавством контрабандою вважається незаконне переміщення тільки культурних цінностей, отруйних, сильнодіючих, вибухових речовин, радіоактивних матеріалів, зброї або боєприпасів, частин вогнепальної

нарізної зброї, а також спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації. Ця норма є діючою станом на грудень 2023 року.

Законопроектом передбачається криміналізація абсолютно всіх товарних груп. Чи впевнені ми сьогодні в тому, що поточний стан митниці дозволяє нам прийняти цей законопроект у такій редакції? Чи впевнені ми, шановні колеги, що Бюро економічної безпеки, на яке ми навіть не хочемо виділяти додатковий ресурс на наступний рік, є дійсно тим органом, який зможе займатися проблематикою криміналізації контрабанди? Я більше ніж впевнений, що ні митниця, ні Бюро економічної безпеки на сьогодні не спроможні займатися цим питанням. Нам всім треба розуміти, що криміналізація контрабанди – це, по суті, корупціоналізація митниці і дотичних до неї органів.

Звісно, до другого читання було прийнято декілька позитивних моментів, я не повторюватиму їх, тому що колеги по фракції вже їх зазначили, але, враховуючи той негатив і той дисбаланс, які лишаються в цьому законопроекті, враховуючи те, що на сьогодні ані митниця, ані Бюро економічної безпеки не готові до цієї норми, фракція «Батьківщина» прийняла рішення утриматися від голосування за цей законопроект у другому читанні.

Дуже дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо вам.

Шановні колеги, зараз виступить народний депутат Мамка – 10 хвилин, потім 3 хвилини – Бакумов, і після цього голосуємо. Тому прошу народних депутатів вже займати свої місця.

Будь ласка, Григорію Миколайовичу.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні народні депутати, хочу звернути вашу увагу на ініціативи, які приймаються Верховною Радою, звернути вашу увагу на те, що закон повинен бути зрозумілим як правоохоронним органам, які його виконуватимуть і притягуватимуть до відповідальності за його порушення, так і особам, які здійснюють той чи інший вид своєї діяльності.

Хочу зазначити, товарна контрабанда існувала й раніше. Європейський Союз рекомендував Україні прибрати товарну контрабанду і перейти на іншу схему ухилення від сплати митних платежів щодо відповідальності згідно з Митним кодексом. Напрацювали так, що у закордонних партнерів також виникли питання щодо криміналізації товарної контрабанди. Хто відповідатиме за те, що не збиралися кошти, внески, митні платежі, що когось щось не влаштовує. Проте всі керівники митниці на місці, їх добросовісно беруть на хабарях, але вони вперто не виконують своїх функцій. Хочу зазначити, що законом стягувати кошти до бюджету точно неможливо.

Учора ми прийняли ряд важливих законопроектів. Хтось вважає, що важливі, хтось кричить, що юридично неграмотні. Але хочу зазначити, криміналізація контрабанди з урахуванням вчорашніх законів буде розслідуватися вічно. Зверніть увагу, вічно! Усі факти вносяться до єдиного реєстру. Після внесення отриманої інформації, розслідування триватиме вічно, перевірки та огляди товарів здійснюватимуться вічно. Це говорить про відсутність термінів розмитнення товарів і всього іншого.

Що зазначалося в законопроекті в першому читанні, і яка різниця між першим читанням і тим, що сьогодні ми розглядаємо? Це абсолютно різні речі, але правова невизначеність у цьому законопроекті збільшилася в чотири, п'ять, десять, сто разів. Що таке правова невизначеність? В диспозиції статті є слово «товар». Чи має бути в Кримінальному кодексі норма щодо визначення терміну «товар», що туди відноситься? Цього немає. А хто це буде трактувати: слідчий БЕБ, детектив БЕБ, хто? Яка уповноважена особа даватиме визначення? Немає такої уповноваженої особи. Якщо немає визначення, є правова невизначеність, і норми запропонованого законопроекту використовуватимуть тільки для зловживання.

З приводу листів Міністерства фінансів. Шановні народні депутати, Кабінет Міністрів на «годину запитань до Уряду» не можемо «витягти» сюди, до Верховної Ради. Зате Міністерство фінансів керує Комітетом з питань правоохоронної діяльності, Верховною Радою України. І коли ви подивитесь аналогію, всі зміни приймаються за рекомендацією Міністерства фінансів, визначення визначаються листами Міністерства фінансів – збирається комітет і приймають рішення.

Звертаюся до членів комітету і до виступаючого з трибуни: скажіть, чому критерій, межа щодо перетинання товару, визначення якого не існує в законі, через митний кордон держави раніше було вартістю 1,3 мільйона гривень? Збирали комітет, знову той злочасний лист Мінфіну з приводу збільшення меж. А чому 5 мільйонів гривень? Може хтось сказати, чому?

Стала кричущою історією норма цього законопроекту щодо відповідальності на даний час за контрабанду товарів вартістю до 5 мільйонів гривень. Кажуть, що адміністративна, але в Кодексі про адміністративні правопорушення вона не зазначена.

З приводу таможні, ухилення від сплати митних платежів. Це, зверніть увагу, інше нарахування й інше ухилення, яке контролює держава. Немає відповідальності за контрабанду вартістю до 6 мільйонів гривень.

Шановні народні депутати, через те, що хтось когось хоче надурити чи прийняти правову невизначеність і відзвітувати, це тільки наводить на думку: яким чином ми будемо боротися і з чим хочемо боротися – з контрабандою вартістю до 6 мільйонів гривень і розбивання тих перетинань кордону? Можливо, але це знову діра, яка утворюється через ухилення від сплати митних платежів, ненадходження до бюджету і таке інше. Чому? Тому що за рекомендаціями Мінфіну Верховна Рада знову повинна станцювати і прийняти строк вступу в дію

закону, якщо він так конче потрібен державі, з 1 січня 2024 року – відповідальність за контрабанду підакцизних товарів, а з 1 липня 2024 року – відповідальність за контрабанду товарів. А що заважає невідкладно ввести його в дію? Ми лише затягуємо процес. Звертаю увагу, скажуть, що з 1 липня буде продовжено строк вступу закону в дію. Таким чином ми не хочемо боротися з контрабандою, ми не хочемо фіксувати ухилення від сплати митних платежів і стягувати за це штрафи. Ми кажемо, що не розуміємо, що нам робити, що не здатні створити механізм, тобто правила держави щодо незаконного переміщення товарів через митний кордон. Ми не можемо цього зробити, придумуємо аби що.

Колеги, я звертав і зараз звертаю вашу увагу на доопрацювання, на роботу правоохоронних органів щодо виконання чи невиконання норм цього законопроекту. Але жодної офіційної відповіді стосовно того, що цей механізм ідеальний, зрозумілий для всіх, ніхто не дав. І я хотів би звернутися до народних депутатів. Після мого виступу всі задумайтесь над словами одного сучасного класика, який сказав, що оце і є ваша суб'єктність: що написали, те й голосуєте. Але такий принцип, такі підходи до таких законопроектів і криміналізації – це ж відповідальність, це долі людей і таке інше – нікому не дадуть позитиву, створюватиметься невизначеність, хаос, збільшуватиметься корупція і кількість тих людей, які не повинні притягувати до відповідальності за цим механізмом.

Хочу звернути увагу на орган, якому наділяються повноваження підслідності, – Бюро економічної безпеки. У залі сидять люди, які лобіювали, з трибуни кричали, що це буде ідеальний орган, ми йому довіряємо. Надовірялися: як зайшло два роки тому з нулем, так і виходить з нулем. Але питання в альтернативній підслідності. Ви уявляєте підслідність БЕБ щодо товарів, визначеності яких не існує? А таможня, митники, правоохоронці – це підслідність ДБР. І знову ми отримаємо конфлікти між БЕБ і ДБР. То хто ж насправді це розслідуватиме? Ось ця заплутаність каже про те, що стосовно суб'єктів у складі організованих груп розслідувати має ДБР, а щодо товарів – Бюро економічної безпеки. Зверніть увагу, чим більше людей наділятимуться повноваженнями, тим більше з'являється можливості не спитати про виконання тих чи інших завдань. На мою думку, це не працюватиме, створюватиметься більша корупція, невизначеність. Треба відкрито говорити і створювати правильні механізми, а не забаганки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Григорію Миколайовичу.

Шановні народні депутати, прошу займати свої місця. Зараз замість своїх поправок ще виступить народний депутат Бакумов, 3 хвилини. І ми домовилися, що більше ніхто не наполягатиме на своїх поправках, що одразу будемо голосувати за прийняття цього законопроекту в другому читанні та в цілому.

Слово надається Олександрові Сергійовичу Бакумову. Будь ласка.

БАКУМОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, шановний

головуючий. Шановні колеги, шлях опрацювання цього законопроекту почався два з половиною року тому, ще коли головою нашого комітету був Денис Анатолійович Монастирський. Ми провели десятки робочих груп, опрацьовували цей законопроект з Мінфіном, Державною митною службою, з представниками всіх депутатських фракцій і груп. І я не погоджуюся з тією тезою, що ми як парламент не можемо напрацювати нормальний, ефективний механізм для боротьби з контрабандою. Для цього нам точно потрібно зробити важливий крок – криміналізувати її. Спитаєте, як? Профільний комітет разом з усіма зацікавленими сторонами подав таку пропозицію.

Я погоджуюся з тим, що Міністерство фінансів тричі за останній тиждень подавало пропозиції, і комітет раз за разом збирався і переглядав свою позицію. Але це було тому, що саме уряд проводить міжнародні переговори з тими, хто фінансує, допомагає фінансувати нашу економіку, а ми як позичальники маємо все-таки враховувати їхню думку і передбачати в поточному законодавстві. Щоб не йти врозріз з цією державною міжнародною політикою, профільний комітет дійсно враховував позицію Міністерства фінансів.

На додаток можу сказати, ми пішли назустріч бізнесу, передбачивши в контрабанді такий термін як «умисел», хоча його не треба і передбачати, тому що це є злочином з формальним складом, а тому бажання є невід’ємним складником самого діяння і окремого доказування в кримінальному провадженні і процесі не потребує. Однак, враховуючи позицію бізнес-спільнот, профільний комітет пішов назустріч і трохи відійшов від академічного тлумачення та розуміння Кримінального кодексу, таким чином намагався задовольнити всіх.

Пороги кримінальної відповідальності підняті: за товарну контрабанду, якщо порівнювати з першим читанням, – у 50 разів (!) з 6 мільйонів 710 тисяч гривень; за контрабанду підакцизних товарів – у 33,5 разу.

Тому, шановні колеги, якщо ми дійсно хочемо боротися з тіньовою економікою, не треба говорити і відводити теми на корупцію і погану діяльність органів виконавчої влади. Нам як єдиному законодавчому органу треба ухвалити рішення і сказати, що це діяння є кримінально караним і за нього нестимуть відповідальність.

Прошу вас підтримати вказаний законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Сергійовичу.

Шановні колеги, прошу всіх зайняти свої місця. Переходимо до голосування за цей проект закону.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України щодо криміналізації контрабанди товарів

та підакцизних товарів, а також недостовірною декларації товарів» ([№ 5420](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.
«За» – 248.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Дмитре Олександровичу Разумков, що у вас?

РАЗУМКОВ Д.О. З процедури.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, з процедури.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, добрий день, ще раз. Скажіть, будь ласка, чому в порядку денному в розділі «для включення до порядку денного та прийняття рішення» стоїть законопроект [№ 10324](#), який був зареєстрований лише вчора? Як він потрапив до сьогоднішнього порядку денного? Згідно з Регламентом це неможливо. Ви як Голова Верховної Ради маєте слідкувати за дотриманням у стінах Верховної Ради норм Регламенту. Я розумію, що це комусь вигідно в цьому залі, тому так швидко його зареєстрували і включили до порядку денного, але це не відповідає нормам Регламенту. Я прошу вас зняти його з порядку денного, тому що, скоріше за все, ми будемо подавати альтернативні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доповідаю вам з цього приводу. На засіданні Погоджувальної ради попередньо було прийнято рішення щодо цього питання. Але ми домовилися, якщо, як завжди, буде лист від всіх фракцій і груп, тоді це питання... (*Шум у залі*). А я так розумію, листа немає, фракції і групи його не підписують, тому він буде розглядатися тоді, коли буде розглядатися. Дякую (*Шум у залі*).

Дмитре Олександровичу, у нас з вами не батл з Регламенту. Я пояснив, листа немає. Ідемо далі.

Порошенко – з процедури. Будь ласка.

ПОРОШЕНКО П.О. Шановні колеги, я і фракція «Європейська солідарність» в більшості проголосували проти криміналізації контрабанди. Я хотів би, щоб ви почули, чому цей закон непрацюючий. Вже зараз без прикриття влади, СБУ, прокуратури і корупції через митницю не пройде жоден вантаж. Проста людина ніякої контрабанди не провезе. Це закон для того, щоб підвищити тиск на бізнес і захистити корупціонерів, які кришують контрабанду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Петре Олексійовичу, а що тут з процедури? Що ви сказали з процедури?

ПОРОШЕНКО П.О. Я казав з мотивів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, право на виступ з мотивів дається перед голосуванням, а не після. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до розгляду наступних законопроектів.

На ваш розгляд вносяться проекти постанов «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 10296](#), [№ 10306](#)).

Відповідно до пункту 2 частини першої статті 28 Регламенту Верховної Ради України на засіданні Погоджувальної ради ми домовилися про об'єднання обговорення зазначених проектів постанов та їх розгляд за скороченою процедурою.

Тому ставлю на голосування пропозицію про об'єднання обговорення та розгляд за скороченою процедурою проектів постанов № 10296 та № 10306. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 285.

Рішення прийнято.

Ми домовлялися про такий розгляд питання: спочатку виступи від доповідачів, після цього – від депутатських фракцій і груп: два – за, два – проти, і голосуємо за умови, що перший проект постанови приймається, а другий не голосується, тому що вакантна посада буде зайнята.

Для доповіді щодо першого проекту постанови запрошується народна депутатка Устінова Олександра Юрїївна.

Олександро Юрїївно, будь ласка.

УСТІНОВА О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дякую. Шановні колеги, як автор проекту постанови про призначення Ярослава Юрчишина на посаду голови Комітету з питань свободи слова прошу її сьогодні підтримати.

Я знаю Ярослава понад 10 років і можу сказати, що це дуже порядна, професійна людина. У нього точно немає конфлікту інтересів і своїх телеканалів, тому ви можете бути спокійними, що ця людина буде на своєму місці, а не захищатиме чийсь інтереси. Думаю, щодо порядності колишнього голови правління *Transparency International Ukraine* також не має бути питань. Тому не буду затримувати ваш час, дуже прошу підтримати кандидатуру Юрчишина.

Думаю, ніхто про це не пошкодує, він точно займатиметься захистом прав журналістів і свободи слова, а не власними інтересами.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександро Юрїївно.

Слово надається авторці другого проекту постанови Ірині Володимирівні Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, зараз ведеться дискусія не лише про прізвища, а й про принципи. Навіть в умовах воєнного стану не повинно бути політичної цензури. Навіть в умовах воєнного стану дуже важливо захищати право журналістів на професію, у тому числі й право бути на цій трибуні, а тут немає зараз багатьох журналістів. Навіть в умовах воєнного стану дуже важливо дбати про визволення журналістів. А журналіст УНІАН Дмитро Хилюк вже два роки перебуває в полоні і жодного разу його прізвище ні від кого, окрім нашої фракції, не лунало з цієї трибуни.

Знаєте, дуже важливо, щоб Комітет з питань свободи слова належав опозиційній фракції, яка не бігає до Офісу Президента, яка не формує разом з Єрмаком списки для поїздки депутатів до Сполучених Штатів Америки, яка не поводить на засіданні Погоджувальної ради так, ніби вона підголосок, а не голос. Ось про що важливо говорити.

Ростислав Павленко – це людина, яка закінчила Києво-Могилянську академію, яка бореться за свободу слова, за те, щоб на олігархічні телеканали, на телемарафон не виділяти 2 мільярди гривень, а щоб ці кошти спрямувати на Збройні Сили України, на дрони, людина, яка не голосувала за те, щоб на телеканал «Рада» виділити 170 мільйонів, а на ньому не транслюють сьогодні нікого, окрім «слуг народу», і тих, хто з ними в одній компащі.

Тому це голосування проти політичної цензури, за комітет свободи слова, за журналістику, за повернення правди до цього залу. І ми просимо підтримати, дійсно, опозиційну фракцію і Ростислава Павленка, який є авторитетним, гідним, незалежним, у якого немає конфлікту інтересів, який знає, як треба боротися, щоб комітет повернув до себе повагу. І я пишаюся...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую (*Шум у залі*).

Шановні колеги, право на репліку надається... Зокрема, було згадано назву фракції, тут точно була образа.

Хто від фракції «Голос» буде виступати? Устінова. Будь ласка.

УСТІНОВА О.Ю. Шановні колеги, хочу нагадати, що фракція «Голос» – єдина в парламенті, де немає жодного голови комітету, тому не треба тут розказувати, хто справжня опозиція, а хто ні.

Якщо ви вважаєте, що навчання в Києво-Могилянській академії є одним із ключових принципів призначення на посаду голови комітету, то, хочу вам сказати, Ярослав Юрчишин – випускник Києво-Могилянської академії. Тому, якщо ви оцінюєте за такими критеріям, прошу вас також підтримати його кандидатуру.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Класно.

Шановні колеги, а я викладав у Києво-Могилянській академії, будучи професором кафедри.

Шановні колеги, не про Києво-Могилянську і не про цей шанований заклад, але йдемо далі.

Прочу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп: два – за, два – проти. Шановні колеги, репліка на репліку не надається. Ідемо далі. Шановні колеги, запишіться: два – за, два – проти... Перепрошую, просто деякі колеги настільки заповнюють собою ефір...

Слово надається Бужанському Максиму Аркадійовичу. Будь ласка (*Оплески*).

БУЖАНСЬКИЙ М.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 25, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, як казав класик, не можна зупинити призначення, час якого настав. І це він казав саме про пана Юрчишина. До того ж подекують, Богдан Хмельницький казав Виговському: я волів бачити Юрчишина за писаря Війська Запорізького, але є тільки ти (*Оплески*). Петро Могила заснував Києво-Могилянську академію саме задля того, щоб, закінчивши її, Юрчишин міг працювати хоч де у якості голови Комітету з питань свободи слова. Тож давайте здійснимо цю історичну мету та реалізуємо його право бути головою комітету. Давайте продемонструємо всій планеті, що ми погоджуємося з тим, що саме він заслуговує на право працювати головою Комітету з питань свободи слова. Він вдячний нам, і тільки так ми можемо якимось вгамувати цього полум'яного розбишаку.

Голосуємо – за, даємо 300 голосів, якщо буде замало, додамо ще 200. Усі – за.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Шевченку Євгенію Володимировичу, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка.

ШЕВЧЕНКО Є.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 76, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Дуже гарний, смішний виступ, а зараз про серйозне.

Ось ви всі тут смієтеся, а народ нас ненавидить, тому що вони не бачать, що твориться в цьому залі, яка свобода слова. Мені було дивно чути, як змагаються за посаду голови Комітету з питань свободи слова з точки зору, хто більш опозиційний до «слуг», а вони аплодують тим, хто каже про це.

Є такий народний депутат Юрченко, наш колега, про якого на телеканалі «Прямий» казали, що він крав пиво. Він виграв у телеканалі «Прямий» суд. У мене запитання: коли йому виплатять гроші за це? Це за свободу слова чи за що? (*Оплески*). Людину зганьбили на всю країну, сказали, що він такий-сякий, а він виграв суд. Я наголошую, він виграв суд. Тобто ви оббрехали його. Будь ласка, виплатіть гроші, а потім претендуйте на комітет.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Кабаченку Володимирі Вікторовичу, фракція політичної партії «Батьківщина». Будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В. Прошу передати слово представнику справжньої опозиції пану Сергію Соболеву, фракція «Батьківщина».

Дякую.

СОБОЛЄВ С.В. Можна? Шановний Голово, шановні колеги! Знаєте, мені так подобається пафос обговорення цього питання, тільки давайте повернемося до першоджерел. А чим, власне, займається Комітет з питань свободи слова? Вам не соромно, що ви зараз розпочали дискусію стосовно комітету, у повноваженнях якого питань свободи слова немає? Ви забули, що на першій сесії, під час розподілу повноважень комітетів, ці питання передали іншому комітету? Ну, що ми тут обговорюємо? Яка свобода слова? Про що ви взагалі кажете?

Тому, можливо, треба повернутися спочатку до питання розподілу повноваження комітетів, повернути ці повноваження Комітету з питань свободи слова. Ну, не можна ж дурити журналістів, народ України красивою назвою комітету, не вносячи нічого в суть цього комітету.

Чого ви мовчите? Ви за те, щоб продовжувалося так, як є? Ми призначимо, а цей комітет і далі займатиметься чим завгодно, тільки не свободою слова. Так за що ж воюєте? За що йде така боротьба? Ми внесемо проект постанови, чи ви, більшість, внесете і припините той цинізм і те знущення над свободою слова, яке відбувається?

Наша фракція ухвалила рішення: ми не хочемо бути суддями для цих двох осіб, ми підтримуємо кандидатури, обидві, і нехай зал визначиться, хто буде кращим.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Замість народного депутата Андрія Кота слово надається Павлу Бакунцю.

Будь ласка, Павле Андрійовичу.

Після цього попросили по 1 хвилині на виступ Мамка, Лозинський. Правильно? Хто ще? Хто виступатиме від вас? У вас п'ять рук. Бачу, добре. І Сюмар.

Бакунець. Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний пане Голово, шановні народні обранці! Звичайно, у цьому палкому обговоренні принаймні ми можемо сказати українцям, що комітет свободи слова і совісті хоча б очистився від державних зрадників. Такий комітет не може очолювати будь-хто з нас, тому що в час війни це велика відповідальність за свободу кожної людини і потрібно бути чистим насамперед перед собою з тим, аби очолювати такий відповідальний комітет.

Ось, власне, Митрополит Шептицький казав, що в огні цієї страшної війни виконується свобода і краща доля для українського народу. Власне, читаючи ці слова, сповнюєшся надією, що поки ті найкращі українці виборюють для нас перемогу на фронтах, поки вони гинуть, як мій сусід яворівчанин Сергій Гаврилук, на кожному з нас, на кожному комітеті, особливо на комітеті з питань свободи слова і совісті, лежить велика відповідальність. І людина, яка присягала на вірність Богу і народу, яка є пластуном, яка є порядною, а серед нас одним з найпорядніших є пан Юрчишин, власне, заслуговує на те, аби в час війни очолити цей комітет і виборювати справедливість для кожного українця.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мамка Григорій Миколайович, депутатська група «Платформа за життя та мир». Після цього ще два виступи по 1 хвилині і голосуємо.

Прошу народних депутатів зайняти свої робочі місця.

Будь ласка.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати, у залі тривають дискусії з приводу двох питань.

Перше. Опозиція, яка вірна, яка чесніше... Дивіться, доки не буде закону про опозицію, нічого й говорити. Те саме, що й коаліційна угода, яку ніхто в очі не бачив, ну, влада є.

Друге. Думаю, назріло питання щодо конкурсного відбору голів комітетів. Давайте все-таки порушувати питання щодо участі експертів, щоб вони нам порадили, як пройти тести, і тоді ми не будемо визначати і проводити батли з трибуни Верховної Ради.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Григорію Миколайовичу.

Слово надається народній депутатці Сюмар Вікторії Петрівні, фракція політичної партії «Європейська Солідарність».

Будь ласка.

СЮМАР В.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Знаєте, давно не було такого бурхливого обговорення.

Колеги, ми скучили за свободою слова, бо її немає. Її немає в країні, країна за нею скучила. Це, напевно, головна проблема. У нас є телемарафон «Єдині новини», який втратив свої рейтинги і довіру. У нас є мільйон проблем, зате є анонімні телеграм-канали, які кожному розказують фейки про те, ким ви насправді є. У нас немає медіаграмотності. У нас без жодного пояснення, без жодних причин відключені опозиційні телеканали. У нас журналістів не пускають в зону бойових дій і навіть в стіни цього парламенту. У нас мільйон проблем і є комітет, у якого взагалі немає повноважень, де працює три чи чотири людини.

Тут один виступаючий правильно сказав: комітет з питань свободи слова і совісті. Так ось я вам хочу сказати, що в країні немає свободи слова, а тут немає совісті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Лозинському Роману Михайловичу, фракція «Голос». Будь ласка.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, думаю, чесно буде сказати із зали парламенту, що ця трибуна і цей зал не раз за це скликання були дискредитовані окремими народними депутатами і їхніми негідними вчинками. Тому так важливо говорити про мудрість в цьому парламенті, про виваженість в цьому парламенті і про цінності тих депутатів, які за чотири роки не дали жодних приводів для сумнівів щодо ефективності їхньої діяльності й чесності.

Шановні колеги, аплодисменти в залі під час представлення кандидатури Ярослава Юрчишина лунали не тій, хто його представляла, а йому як кандидату, тому що за чотири роки своєї діяльності він своїми кроками, вчинками, законопроектами довів, що це кадрове рішення, яке зараз, можливо, буде прийнято, може стати одним з найкращих рішень нашого парламенту.

Просимо підтримати кандидатуру Ярослава Юрчишина.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Романо Михайловичу.

Шановні колеги, обговорення питань завершено, переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої робочі місця.

Юрчишин, будь ласка, 30 секунд для заяви щодо конфлікту інтересів. Так нормально буде?

Юрчишин. Будь ласка (*Шум у залі*).

ЮРЧИШИН Я.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Друзі, колеги...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почекайте секунду. Я не можу одночасно включити два мікрофони. У нас перша постанова стосовно Юрчишина, я надаю йому слово. А потім я надам слово Павленку, якщо він підніме руку (*Шум у залі*). Я це дуже добре знаю, тому і даю.

Слово надається Юрчишину для заяви щодо конфлікту інтересів, а потім Павленку. Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р. Шановні колеги, я, як спеціаліст з антикорупції, можу сказати, що, коли депутат здійснює свої повноваження і голосує, конфлікту інтересів немає. Але оскільки у нас склалася така традиція, я не буду брати участі в цьому голосуванні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Павленку Ростиславу.

Будь ласка, пане Ростиславе.

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Враховуючи парламентську традицію, я також не братиму участі в цьому голосуванні.

Прошу всіх проголосувати за свободу слова.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, було б прекрасно... Євгене, у вас також конфлікт інтересів? Чому ви піднімаєте руку? (*Шум у залі*). З процедури у вас щось? Що у вас з процедури?

Шановні колеги, наведіть спочатку порядок у своїх процедурах, тоді будемо... Шановні колеги, все.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 10296](#)) у цілому. Це той проект постанови,

де пропонується кандидатура пана Юрчишина. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 247.

Рішення прийнято (*Оплески*).

Як ми й домовлялися на засіданні Погоджувальної ради, другий проект постанови не будемо ставити на голосування.

Прошу показати по фракціях і групах.

Давайте привітаємо пана Юрчишина з обранням на таку відповідальну посаду. Бажаємо вам успіхів і дотримуватися принципів свободи слова. Удачі вам! (*Оплески*).

Ідемо далі. Наступна... А, Фріс з процедури.

Фріс Ігор Павлович. Будь ласка.

ФРІС І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одноmandatний виборчий округ № 84, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, пане Голово. Колеги, чотири дні під час пленарного засідання ми не можемо розглянути законопроект [№ 9226](#), на який чекають мами дітей полеглих героїв, щодо виплат дітям, які були зачаті за життя та народилися після загибелі (смерті). Це той законопроект, що дозволяє військовому надати особисте розпорядження на виплату в разі його загибелі.

Прошу проголосувати пропозицію, щоб зараз розглянути цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви пропонуєте змінити черговість розгляду питань порядку денного і зараз перейти до розгляду законопроекту № 9226? Я правильно зрозумів?

Шановні колеги, ставлю цю пропозицію на голосування. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 269.

Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення правового регулювання правовідносин, пов'язаних з призначенням, отриманням одноразової грошової допомоги та наданням пільг деяким категоріям осіб» ([№ 9226](#)). Це друге читання.

На засіданні Погоджувальної ради ми домовилися, що буде виступ народного депутата Гончаренка, 5 хвилин, та народного депутата Цимбалюка,

до 3 хвилин, і голосуємо цей законопроект у цілому. Тобто, обговорення і голосування триватиме до 8 хвилин.

Слово надається Гончаренку Олексію Олексійовичу, до 5 хвилин.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Друзі, це дуже важливий законопроект, тож прошу всіх підтримати його, нам давно треба було це зробити. Прийняття даного законопроекту виправляє величезну несправедливість, яка сьогодні є. Коли трапляється трагедія і, не дай Боже, гине військовослужбовець, у якого вже є дитина, Господь Бог дав її, але вона ще не народилася, ще в утробі мами, ця дитина фактично не матиме права (є прогалина в законодавстві) отримати компенсацію. Нам треба це виправити.

Під час розгляду даного законопроекту, ще раз закликаю всіх його підтримати, хотів би звернути вашу увагу, друзі, я вчора говорив і казатиму це на кожному засіданні парламенту, крім того, коли весь наш порядок денний буде про військових. Чому сьогодні знову, і у вчорашньому порядку денному не було жодного питання стосовно військових? Сьогодні це перше. Подивіться, які пристрасті: обирають голову комітету, всі ожили, така боротьба. Друзі, а де питання стосовно військових? Де питання демобілізації, заміни військових, які відслужили по 18 місяців? Де питання демобілізації строковиків, яким це пообіцяли вже з усіх трибун, зі Ставки Верховного Головнокомандувача включно. Де супернеобхідний законопроект про ротацію, бо є підрозділи, які не змінюються вже 20 місяців, а є ті, які два роки, ще до повномасштабного вторгнення, стояли на Донбасі, на гарячих ділянках фронту, і сьогодні там стоять? Де всі ці законопроекти?

Закликаю негайно розглянути всі ці питання. Прошу шановного пана Голову Верховної Ради, Погоджувальну раду, будь ласка, сформуєте наступний порядок денний пленарного засідання так, щоб обов'язково в день засідання було щонайменше декілька питань стосовно військових, тому що їх там безліч.

Звертаюся до Голови Верховної Ради, до Президента щодо підписання закону про списання військового майна, який ми проголосували в цьому залі на початку жовтня. Уже третій місяць Президент його не підписує. Це дуже важливий закон, який полегшує життя військових і зменшує бюрократію у війську. Закликаю поставити на голосування і дати доручення Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки... Шановний пане Завітневичу, голову Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки, будь ласка, вісім місяців у вас у комітеті лежить законопроект про демобілізацію військових після 18 місяців служби. Уже давно лежать законопроекти про ротацію, про звільнення інвалідів I II групи, законопроект щодо надання права звільнитися тим, які пройшли полон. Це все є, ці всі законопроекти в Раді, давайте їх розглядати.

Даний законопроект – це перше сьогодні питання стосовно військових, на жаль, трагічне питання, і ми маємо його вирішити. Але ж це перше і останнє питання в сьогоднішньому порядку денному, і воно стосується невеликої категорії. А коли ми розглядатимемо закони, стосовно сотень тисяч людей? Вони

пішли захищати усіх нас, тож давайте ми в цьому залі захистимо їхні права. Сьогодні військовослужбовці – найображеніша, найобмеженіша у своїх правах категорія в державі. Люди зі зброєю в руках, про яких ми щодня говоримо, мають найменше прав у державі. Це божевілля! Уявіть, у них менше прав, ніж в ув'язнених. Ті хоча б знають свій термін звільнення. Тому закликаю включити питання стосовно військових до порядку денного.

Шановний пане Голово, доручіть, будь ласка, Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки розглянути законопроекти, які стосуються військових. У них лежить понад 100 законопроектів, з яких розглянуто лише 14. Це неправильно, так не можна працювати. Чи треба їхати... Нехай у Часів Яр поїдуть і проведуть засідання, усе стане на свої місця.

ЗСУ! Слава Збройним Силам України!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович, до 3 хвилин.
Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую. Фракція «Батьківщина». Шановний пане Голово, шановні народні депутати! Насамперед хочу подякувати Голові Верховної Ради і Погоджувальній раді, що законопроект № 9226 потрапив до порядку денного. Це дуже важливий законопроект, якого очікували і очікують наші громадяни. У ньому передбачається право військовослужбовців, а також осіб рядового і начальницького складу служб цивільного захисту, працівників об'єктів критичної інфраструктури, державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та поліцейських, робити особисте розпорядження (заповіт) щодо виплати одноразової грошової допомоги на випадок загибелі (смерті).

Насправді я хотів би подякувати автору основного законопроекту пану Фрісу Ігорю, цей проект був розроблений ним на багаточисленні звернення громадян, які вважають розподіл тієї грошової виплати, який існує сьогодні, несправедливим.

Також цим законопроектом врегульовуються й інші питання стосовно розширення кола осіб, які мають право на отримання одноразової грошової допомоги внаслідок загибелі (смерті).

Цим особистим розпорядженням (заповітом), що передбачається в даному законопроекті, ставляться крапки над «і» щодо чіткого переліку осіб, які мають право на отримання такої виплати. До того ж у законопроекті врегульовується питання щодо механізму позбавлення осіб права на отримання одноразової грошової допомоги у певних випадках, гарантування права щодо отримання допомоги малолітніми, неповнолітніми, а також повнолітніми працездатними дітьми шляхом заборони відмови від їх імені від цієї одноразової грошової допомоги.

Шановні колеги, прохання підтримати цей законопроект у цілому. І як сказав колега Гончаренко, це, дійсно, один із багатьох законопроектів, щодо якого

очікують голосування в сесійному залі для розв'язання багатьох проблем, які сьогодні існують у питаннях демобілізації, удосконалення мобілізації, захисту прав наших військовослужбовців і представників інших сил оборони.

Голосуємо за.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили розгляд усіх питань, пов'язаних з обговоренням цього законопроекту. Прошу народних депутатів зайняти свої робочі місця.

Шановні колеги, це дуже важливий законопроект, тож дуже прошу всіх підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення правового регулювання правовідносин, пов'язаних з призначенням, отриманням одноразової грошової допомоги та наданням пільг деяким категоріям осіб» ([№ 9226](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 274.

Рішення прийнято.

Законопроект прийнято в цілому.

Дякую, колеги.

Ідемо далі. Наступний законопроект... Перепрошую, надійшла заява від депутатської фракції «Голос» та депутатської групи «Партія «За майбутнє» з вимогою оголосити перерву, яку готові замінити на виступ. Я правильно розумію?

Слово надається Рудик Кірі Олександрівні, 3 хвилини, і потім підемо далі.

РУДИК К.О., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Дякую. Шановні колеги, зараз, коли фінансові потреби нашої країни лише зростають, а можливості наших партнерів зменшуються та сповільнюються, все більш критичним стає питання конфіскації заморожених російських активів, які зберігаються за кордоном. Якщо говорити про цифри, то Жозеп Боррель, який нещодавно відвідував Київ, сказав, що сума всієї допомоги, яку ми отримали від Європейського Союзу, становить 25 мільярдів євро. Так-ось, сьогодні коштів заморожених російських активів, що зберігаються в країнах наших союзників, у 20 разів більше. Ще півтора року тому ніхто насправді не вірив, що конфіскація цих активів можлива: не було ані юридичних можливостей, ані політичної волі, щоб це зробити. Наразі я дуже

щаслива повідомити, що прогрес відбувається, і він є щоденним. Сподіваємося, що вже в наступному році перший долар з конфіскованих російських грошей надійде до України.

Насамперед я вдячна 50 народним депутатам, які підписали звернення до Прем'єр-міністра Канади Джастіна Трюдо щодо підтримки законопроекту пані Ратни Омідвар щодо конфіскації активів. І ми вдячні Прем'єр-міністру Бельгії Александеру Де Кроо, який прийняв історичне рішення щодо передачі відсотків, які накопичилися на російських активах. Це немаленька сума, вона становить близько 2 мільярдів євро. Ці кошти спочатку будуть використані в Бельгії, а потім передані Україні.

Це надзвичайно важливо, тому що гроші, які нам зараз конче необхідні, не витягатимуться з кишень людей, які, справді, щиро підтримують Україну і нашу боротьбу, а ми змусимо путіна та його посібників заплатити не лише за відбудову нашої країни, а й за допомогу нам в перемозі. Наразі боротьба ведеться з юридичними неточностями в країнах, зокрема в Естонії, і, сподіваємося, скоро вони приймуть правильне рішення. Є законопроекти у Великобританії, Сполучених Штатах Америки, законопроект, який внесений у Канаді. Ми очікуємо, що так чи інакше наші союзники зможуть прийняти вірне рішення.

Для цього потрібно, щоб всі, хто займаються міжнародною діяльністю, хто мають можливість впливати на наших союзників, використовували цей аргумент і працювали кожен зі свого боку. Тому що, давайте дивитися правді в очі, найкращий спосіб для нас отримати підтримку, те, що є справедливим, чесним і вірним, – забрати гроші агресора, загарбника, які сьогодні зберігаються в країнах наших союзників.

Слава Україні!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям Слава! Дякую.

Шановні колеги, ідемо далі. Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення правового регулювання питань, пов'язаних із заборною відчуження об'єктів нерухомого майна, придбаних (у тому числі проінвестованих/профінансованих) з використанням житлового сертифіката на придбання об'єкта житлової нерухомості» ([№ 10208](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього законопроекту до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 236.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 207.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, розглядаємо це питання з обговоренням? Хтось бажає обговорювати цей законопроект? Бажають. Тоді прошу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп: два – за, два – проти.

Шевченко Євген Володимирович, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка.

ШЕВЧЕНКО Є.В. Прошу передати слово Володимиру Морозу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Володимирович Мороз. Будь ласка.

МОРОЗ В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 59, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Добрий день, шановні колеги! Програма «Відновлення» набирає обертів, виплати за нею вже перевищили 3 мільярди гривень. Лише за останніми підрахунками понад 167 тисяч житлових будинків, з яких 19 тисяч багатоповерхових будівель було пошкоджено або зруйновано. Запропонована ініціатива дозволить придбати житло не лише на суму, передбачену в житловому сертифікаті, а й узяти на різницю іпотеку. Тобто, якщо квартира чи будинок дорожчі за компенсацію, громадяни все одно зможуть використати сертифікат, що значно збільшить можливість для наших громадян у виборі осель, де вони хотіли б жити.

Водночас держава має прийняти серйозне рішення щодо програми «Відновлення». Зокрема, потрібно забезпечити компенсацію тим, хто втратив житло в зоні бойових дій та на тимчасово окупованих територіях. Також потрібно надати компенсацію тим, хто втратив житло внаслідок бойових дій із самого початку російської агресії, тобто з лютого 2014 року. Це буде справедливо.

Депутатська група «Відновлення України» підтримає даний законопроект, це наша незмінна позиція. Потрібно якнайшвидше вирішити житлове питання постраждалих від війни.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Дануці Олександрю Анатолійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ДАНУЦА О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 99, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Олені Шуляк.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олено Олексіївно, будь ласка.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Олени Олексіївни Шуляк. Не працює. Працює, але ми нічого не чуємо.

Олено Олексіївно, запрошую вас все-таки на трибуну. Депутати, коли виступають від депутатських фракцій і груп, намагаються це робити з трибуни. До речі, щось з вашим мікрофоном.

Служба Апарату, будь ласка, подивіться, що з мікрофоном народної депутатки Шуляк.

ШУЛЯК О.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, з весни цього року держава активно розпочала виплачувати компенсації тим громадянам, у яких зруйновано чи пошкоджено житло. Станом на сьогодні через застосунок «Дія» подано 560 тисяч інформаційних повідомлень стосовно тих громадян, які мають проблеми зі своїм житлом. Найбільш постраждали області – це Донецька, Харківська і Київська. Там понад 40 мільйонів квадратних метрів пошкодженого і зруйнованого житла.

Нагадаю, станом на сьогодні понад 40 тисяч заяв щодо компенсації на невеликі ремонти (до 200 тисяч гривень) вже задовільнено. Активно розпочинається програма щодо видачі житлових сертифікатів тим громадянам, у яких зруйновано житло. Як пілотний проект обрано місто Мелітополь, щоб виплатити грошову компенсацію людям за зруйноване житло, яке знаходиться на тимчасово окупованих територіях.

Хочу нагадати, що держава не обмежує людей в компенсації, вони самостійно обирають населений пункт, де хочуть мати нове житло. Люди самостійно обирають, який це буде тип житла – чи це буде вторинне житло, чи це буде інвестування в первинну нерухомість. Саме в цьому законопроекті ми даємо можливість людям, які отримали житлові сертифікати за зруйноване житло, активно їх використовувати в державних іпотечних програмах, наприклад, у державній програмі «ЄОселя», якою сьогодні скористалися за пільговими умовами понад 5 тисяч наших громадян.

Прошу всіх підтримати цей законопроект, тому що сьогодні українці мають три основні бажання – це якнайшвидша перемога, гідна заробітна плата, що відповідає умовам роботи і працевлаштування та гідні житлові умови. Цим законопроектом ми надаємо можливість самостійно обирати, як використовувати житловий сертифікат, наданий як компенсацію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Герашенко Ірина Володимирівна, фракція «Європейська солідарність».

Гончаренко Олексій Олексійович.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Фракція «Європейська солідарність». Шановні друзі, сьогодні це важливий законопроект і, взагалі, це суперважлива тема, бо, дійсно, є десятки тисяч, а, може, й сотні тисяч родин (правильніше казати саме про сотні тисяч родин), чиє житло, на жаль, пошкоджено або зруйновано внаслідок російської збройної агресії. Ця тема дуже важлива й болюча.

Сьогодні в державі почався процес виплат компенсацій тим, чиє житло пошкоджено або знищено, але поки лише на підконтрольній Україні території. На жаль, є колосальна проблема, наприклад, це міста Маріуполь, Северодонецьк та інші міста, територія яких сьогодні не контролюється. Програма щодо Мелітополя зараз стартує лише тестово, але нам треба, безумовно, найшвидше рушити, щоб люди, які втратили житло в Маріуполі, в Северодонецьку, в Бердянську, мали можливість отримати цю компенсацію, бо сьогодні вони поневіряються по чужих хатах: десь їх приймають, десь вони платять, орендують житло, що дуже дорого, тож їм дуже важко. Це треба вирішувати, це дуже важливо. Даний законопроект частково розв'язує деякі проблеми в цьому напрямі, тому це треба робити, і сам підхід правильний.

Також звертаюся з пропозицією розширювати програму іпотеки для військовослужбовців. Сьогодні для військовослужбовців, у яких також немає житла, які чекають його роками, десятиліттями, особливо ті, чиї пункти постійної дислокації були на тимчасово окупованій території, це колосальна проблема. Це важливий напрям, який нам треба вирішувати.

Закликаю голосувати і підтримати внутрішньо переміщених осіб.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Кабаченку Володимирі Вікторовичу, який, я так розумію, передає слово Сергію Миколайовичу.

Євтушок Сергій Миколайович. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, пане Голово. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, нещодавно ми проголосували прекрасний закон, яким дали можливість тим громадянам України, чиє житло було пошкоджено внаслідок терористичних атак або якихось інших воєнних дій рашистської федерації, отримати житловий сертифікат, щоб або відремонтувати своє пошкоджене житло, або придбати нове.

Цей законопроект передбачає, що, якщо фактично вартості житлового сертифіката не достатньо для придбання нового житла, то людина, громадянин України, який має цей житловий сертифікат, має право звернутися до фінансових установ для отримання кредиту і взяти те житло, яке йому подобається, і, дійсно, у будь-якому місті нашої країни.

Водночас ми розуміємо, що через економічну ситуацію і благополуччя ті і так знедолені люди, чиє житло вже було зруйновано внаслідок терористичних атак, перебувають на грані психологічного зриву, живуть у ненормальних соціальних умовах. І зараз заганяти їх у той механізм, де наші нотаріуси будуть мати можливість знімати обмеження під час придбання із сертифікатом житла, думаю, недоречно.

Шановні колеги, кажіть одразу: ми змінюємо правила. Тоді ми ще будемо думати чи підтримувати цей законопроект. А так ми дивимося на Закон України «Про іпотеку», вибачте, будь ласка, у якому чітко виписано, що іпотека не може бути надана, якщо можливість іпотеки є предметом іпотеки, читайте цей закон.

Тому фракція «Батьківщина», на жаль, з цих об'єктивних обставин не може підтримати даний законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту, переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої робочі місця й підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення правового регулювання питань, пов'язаних із заборонаю відчуження об'єктів нерухомого майна, придбаних (у тому числі проінвестованих/профінансованих) з використанням житлового сертифіката на придбання об'єкта житлової нерухомості» ([№ 10208](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 240.

Рішення прийнято (*Оплески*).

Дякую.

Шановні колеги, у нас залишилося, якщо не помиляюся, чотири законопроекти, і, наскільки я розумію, є можливість до компромісу, тобто проголосувати їх без обговорення. Так? Дякую (*Шум у залі*).

Тоді, з вашого дозволу... Прошу?

Ірино Володимирівно, ви щось хотіли сказати.

З процедури – Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Я так розумію, Руслане Олексійовичу, що законопроект [№ 10324](#) усе-таки буде знято. Я не намагаюся влаштувати з вами регламентний батл, ми в різних вагових категоріях: ви – академік, у мене таких заслуг перед державою немає, але хотів би нагадати про лист. Лист – це наміри. Згідно з Регламентом такої норми немає. Якщо будь-який народний депутат буде виступати проти цього підходу, то виносити це на розгляд Верховної Ради всупереч Регламенту неможливо.

Тому одразу кажу вам як Голові Верховної Ради, що виступатиму проти, навіть якщо такий лист з'явиться.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, такого листа немає, тому цей законопроект сьогодні не розглядається.

Власенко Сергій Володимирович. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, пане Голово. З процедури. Ми підтримуємо три законопроекти без обговорення, але просимо дати можливість коротко висловитися щодо законопроекту стосовно шахтарів. Ми підтримуємо цей законопроект, але нам треба висловитися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Володимирівна, і переходимо до...

Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Ми якраз підтримуємо без обговорення законопроект стосовно шахтарів, але просимо надати 1 хвилину щодо законопроекту про Нацбанк. Ми не будемо проти, якщо колеги візьмуть слово для обговорення щодо законопроекту стосовно шахтарів, і просимо надати нам 1 хвилину щодо законопроекту про Нацбанк.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Шановні колеги, фіналізуючи: законопроект [№ 10195](#) ми голосуємо зараз без обговорення, далі з приводу законопроекту [№ 10023](#) щодо Національного банку України виступить Геращенко Ірина Володимирівна, 1 хвилина, законопроект № 10324 не голосуємо, законопроект [№ 10303](#) голосуємо без обговорення і щодо законопроекту стосовно шахтарів виступить Кучеренко, 2 хвилини (*Шум у залі*).

Шановні колеги, давайте зараз проголосуємо без обговорення законопроект [№ 10195](#). Пропоную включити до порядку денного сесії проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та інших законів щодо встановлення адміністративної відповідальності за порушення вимог або невиконання деяких заходів правового режиму воєнного стану» (№ 10195) та альтернативний до нього законопроект ([№ 10195-1](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення їх до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 243.

Рішення прийнято.

Як ми й домовилися, законопроект № 10195 голосуємо без обговорення. Тому одразу ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та інших законів щодо встановлення адміністративної відповідальності за порушення вимог або невиконання деяких заходів правового режиму воєнного стану» (№ 10195) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 233.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків підготовки до другого читання. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 220.

Рішення не прийнято.

Тому строки не скорочуються.

Ідемо далі. Наступний законопроект [№ 10023](#). Як я зрозумів, виступить Южаніна, 1 хвилина, і голосуємо. Правильно? Будь ласка, законопроект № 10023...

Секунду, ми маємо включити цей законопроект до порядку денного сесії.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення зміни до розділу XV «Прикінцеві положення» Закону України «Про Національний банк України» (№ 10023). Прошу голосувати.

«За» – 257.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього законопроекту за скороченою процедурою в розумінні, що Южаніній надається 1 хвилина. Прошу голосувати.

«За» – 230.

Ніна Петрівна, 1 хвилина, і після цього голосуємо.

Ніно Петрівно, будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, насправді спочатку це був дуже простий і вкрай необхідний для Національного банку і Міністерства оборони проект закону щодо передачі майна. Проте було переглянуто рішення комітету і додана ще одна норма.

Я просто хотіла поінформувати, що відповідно до Закону «Про адміністративну процедуру» Нацбанк здійснює функцію публічної адміністрації. Що це таке? Це внутрішня апеляційна процедура досудового адміністративного оскарження для всіх державних органів. Відповідно до статті 100 подання скарги зупиняє виконання заходів впливу до завершення її розгляду. Зараз цим проектом Національний банк виводить себе з цієї процедури на 1 рік, до 1 січня 2025 року.

На засіданні комітету ми обговорювали, але, думаю, це крайній захід, і ми даємо насправді зараз... Ми підтримаємо також цей проект закону, але це

останній крок довіри до Національного банку, тому що все-таки треба захищати і банки, і небанківські фінансові установи, і давати їм можливість користатися європейськими нормами...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до розділу XV «Прикінцеві положення» Закону України «Про Національний банк України» (№ 10023) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 255.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до розділу XV «Прикінцеві положення» Закону України «Про Національний банк України» (№ 10023) у цілому з урахуванням пропозицій комітету та з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 253.

Рішення прийнято.

Дякую.

Наступний законопроект № 10324 ми не розглядаємо через зрозумілі причини. Далі проект постанови [№ 10303](#)... (*Шум у залі*).

З процедури? З процедури – Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановні колеги, у зв'язку з тим, що Верховна Рада зараз збирається по два дні на два тижні, просимо керівництво парламенту після завершення розгляду питань порядку денного на сьогодні оголосити запити народних депутатів. Ми просимо підтримати це прохання, тому що знаємо, що накопичилося достатньо багато запитів, які є також важливим інструментом впливу та парламентського контролю.

Просимо сьогодні їх оголосити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Лариса Миколаївна Білозір. Будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Я хотіла, щоб ми зрозуміли, що проголосували. Один з маяків щодо отримання макрофінансової допомоги від ЄС виписано у звіті Єврокомісії, щоб припинити вихід з адмінпроцедури. Ми його провалили минулого разу, зараз Нацбанк вніс цей «хороший» законопроект. Перед нашим

отриманням статусу цей маяк не виконано і певну суму макрофінансової допомоги не буде отримано. Ми виглядаємо, як шулери.

Хочу довести це до вашого відома, Нацбанк хоче вийти з цієї процедури, потім митниця вийде, потім усі вийдуть. Усі хочуть жити під європейським прапором, а не своїми...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ларисо Миколаївно, а що тут з процедури? Адмінпроцедура? Крім Закону України «Про адміністративну процедуру», що тут ще з процедури? Добре, дякую.

Хто ще хотів виступити з процедури? Гетманцев і Власенко. Сергій Володимирович вже ні.

Гетманцев – з процедури. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Я відповім, що ця редакція повністю узгоджена з Єврокомісією і з вами також це обговорювалося. Я не знаю, чому це питання виникає вже після голосування. Тому, це абсолютно правильне рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, дивіться, закон прийнято, чому ви махаєте потягу, який поїхав? Припиніть.

Ідемо далі. Наступне питання – це проект Постанови «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів незаконної діяльності у сфері фінансових послуг та ринків фінансових послуг, які здійснюються з використанням інформаційних, електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем та електронних комунікаційних мереж про виконану роботу» ([№ 10303](#)). Шановні колеги, можемо голосувати даний законопроект без обговорення? Тоді ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 212.

Рішення прийнято.

Тоді давайте так. У фракції «Європейська солідарність» є необхідність цей проект постанови обговорити. Більше ні в кого немає? Від фракції «Європейська солідарність» слово надається Гончаренку, 2 хвилини, і одразу голосуємо.

Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шановні колеги, ми зараз розглядаємо звіт тимчасової слідчої комісії. Верховна Рада наплодила їх якусь неймовірну

кількість. У нас є одна, друга, третя, п'ята, десята тимчасові слідчі комісії, є кол-центри, є все. Це безкінечна історія. Після цього наші колеги ходять і рекетують. Де колега Тищенко? Може, скаже нам про «константу» і таке інше? А потім, коли відбувається звіт тимчасової слідчої комісії, кажуть: а що тут обговорювати – без обговорення. Раз, два і полетіли.

Поясніть, навіщо ми створюємо ці тимчасові слідчі комісії, якщо не хочемо слухати звіт. Тобто ми просто створюємо інструмент рекету, вимагання, щоб хтось заробив собі грошенят, а далі звітувати нема про що, я так розумію? Навіщо тоді це, поясніть? Повинно бути так: якщо звіт ТСК, то має виходити людина (є голова ТСК), звітувати про результати: навіщо ми створювали комісію, чого добилися. Інакше навіщо це все? Щоб була така ТСК, як у Гунька, де приносять сумками гроші, а потім в СІЗО? «Украл, вышел – в тюрму». У нас інше: ТСК – СІЗО – Рада, ТСК – СІЗО – Рада. Скільки це продовжуватиметься?

Наступне питання. Голова цієї ТСК шановний колега пан Куницький. З'явилося журналістське розслідування, що він поїхав у відрядження, історії з відрядженнями продовжуються. Тут не можеш поїхати представляти Україну в ПАРЄ, бо це твоя робота, а ми чуємо вкотре: «Слуга народу», депутат, Маямі. Якщо не Таїланд, то Маямі, якщо не Мальдіви, то ще щось.

У мене запитання: був наш колега в Маямі чи ні? Хочеться почути відповідь. Хто його туди відрядив і як?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Секунду, є право на репліку, було згадано фракцію «Слуга народу».

Я даю право на репліку, а далі ми розберемося. Добре, Олександро Юріївно?

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Шановні колеги, ми створюємо ТСК не для того, щоб обговорювати її діяльність, а щоб подолати проблему, подолати ганебне явище. Там стільки неповнолітніх працюють, ви навіть не уявляєте.

У мене особисте прохання до кожного з вас, мені ще ніхто не дорікнув, що я вкрав якісь гроші, і моїм колегам також, підтримати діяльність ТСК, дати нам можливість на наступному засіданні комітету нарешті проголосувати закон про заборону діяльності незаконних кол-центрів (законопроект Павлюка та Бакумова) і покласти край цьому явищу. Моє особисте прохання до кожного з вас – голосувати за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олександро Юріївно, що у вас?

Устінова. Будь ласка.

УСТІНОВА О.Ю. Шановні колеги, мені прикро, що деякі наші колеги вважають, що не потрібно читати звіт ТСК. Я вам дуже раджу прочитати, тому що це стосується діяльності незаконних кол-центрів, які сьогодні обдирають

найнезахищеніші верстви населення. Я особисто знаю бабусь, які сотнями тисяч гривень позичали і відносили в ті кол-центри. Нам потрібно продовжити діяльність цієї ТСК, проголосувавши законопроект, який заборонить це. І мені прикро чути, коли кажуть, що це чергова ТСК, навіщо обговорювати звіт. Ви його спочатку почитайте, подивіться, що людям треба.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, думаю, треба голосувати.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів незаконної діяльності у сфері фінансових послуг та ринків фінансових послуг, які здійснюються з використанням інформаційних, електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем та електронних комунікаційних мереж про виконану роботу» ([№ 10303](#)) у цілому.

Шановні колеги, я прошу підтримати цей звіт, тому що ми маємо в тому числі й підтримувати звіти тих комісій, яким надали повноваження. Прошу голосувати.

«За» – 215.

Рішення не прийнято.

Ідемо далі. Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до статті 1 Закону України «Про відновлення платоспроможності державних вугледобувних підприємств» щодо продовження терміну дії мораторію на виконавчі провадження, заходи примусового виконання рішень та порушення справ про банкрутство державних вугледобувних підприємств» ([№ 10086](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 231.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд законопроекту за скороченою процедурою. Але ми домовлялися надати слово для виступу Кучеренку Олексію Юрійовичу, 2 хвилини. Прошу голосувати за скорочену процедуру.

«За» – 209.

Рішення прийнято.

Олексію Юрійовичу, будь ласка, 2 хвилини, і голосуємо за цей законопроект.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, я дуже хотів би, щоб ви зараз послушали мене, особливо голови фракцій. Ми працюємо 2 хвилини, і все. Зрозуміло, що цей законопроект недолугий, але за нього треба голосувати, бо знову ми на рік продовжуємо агонію, рятуємо державні шахти від банкрутства. Ця платівка крутиться вже 20 років. Звертаю вашу увагу на інші принципові речі.

Насамперед послушайте професіоналів і зрозумійте, будь ласка, що вугілля у найближчі 20 років буде для нас основним видом палива. Байки про те, що можна швидко замінити на сонце, вітер – це, вибачте, непрофесійна маячня. Це все повинно відобразитися у фаховій енергетичній стратегії, яка має бути прийнята як документ. До речі, хочу привернути вашу увагу до Польщі. Якщо хтось мені не вірить, подивіться, як Польща досі використовує своє вугілля, бо вони без нього жити не можуть. І ми не зможемо жити без вугілля в найближчі 20 років.

Хочу зауважити, що прийнято якусь стратегію уряду, здається, до 2035 року, яку ніхто в очі не бачив, її просто заховали. Відбуваються якісь презентації в Лугано, у Лондоні, у Варшаві, витрачається купа грошей, емоцій на повну маячню, яка не має ніякого відношення до реалій енергетичного сектору.

Тепер опускаємося на землю. Ключовою компанією для державних шахт є державна енергогенеруюча компанія ПАТ «Центренерго». Саме вона має спалити це вугілля, щоб у нас не було дефіциту електроенергії. Держаудитслужба провела аудит цієї компанії: п'ять мільярдів порушень, непроведення ремонтів, фантастичні зловживання в державній компанії. Як ви думаєте, оприлюднив Держаудит цей звіт? Ні, не оприлюднив, навіть на мої запити. Чому? Тому що одразу ДБР, НАБУ, поліція закриває їх під кримінальним провадженням. Це системна криза.

Колеги, цей законопроект треба підтримувати, але енергетика на межі. Почнемо рятувати шахтарів через державну компанію ПАТ «Центренерго».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту, переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів підготуватися.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 1 Закону України «Про відновлення платоспроможності державних вугледобувних підприємств» щодо продовження терміну дії мораторію на виконавчі провадження, заходи примусового виконання рішень та порушення справ про банкрутство державних вугледобувних підприємств» ([№ 10086](#)) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 227.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання щойно прийнятого законопроекту. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 223.

Рішення не прийнято.

Я старався.

Шановні колеги, щиро дякую за результативну роботу. Розгляд питань порядку денного, які були заплановані на сьогодні, завершено.

Оголошується перерва в нашому пленарному засіданні. Про час і місце його продовження вам буде повідомлено завчасно. Нагадую про необхідність непоширення інформації щодо його початку.

Працюємо далі на перемогу! Слава Україні!